

THEATER ANOUK VAN KAMPEN (23) VERTELT OVER HAAR STRIJD

Anouk van Kampen: „Zelfs een boodschapje doen lukt me niet zonder dat er iemand met me meegaat.“
FOTO'S BART MAJOUR

'HET IS GEEN KEUZE'

Wat als leven pijn doet? Als iedere dag, ieder uur en iedere minuut een kwelling is. Anouk van Kampen (23) vertelt haar persoonlijke verhaal in *The Gift*, dat tijdens theaterfestival Jonge Harten in Groningen te zien is.

door Esther Kleuver

Anouk van Kampen is weliswaar geen professioneel actrice, maar ze weet op de speelvloer moeiteloos de aandacht van het publiek vast te houden. Daar, op dat toneel, voelt ze zich gek genoeg relatief kalm. Zonder onderbrekingen of directe tegenwerpingen mag ze hier haar verhaal doen. Hier kan men niets anders dan echt even naar haar luisteren. Hier wordt ze gezien en gehoord.

Aanleiding om *The Gift* te maken, was het feit dat Anouk vorig najaar aan theatermaakster Alexandra Broeder liet weten dat ze zich had aangemeld bij het Expertisecentrum Euthanasie (EE) wegens ondraaglijk en uitzichtloos psychisch lijden.

Zachte uitweg

Voor Anouk is het een troostrijke gedachte dat er, juist ook naar de mensen die ze liefheeft toe, mogelijk

Alexandra Broeder verbindt via haar werk psychiatrie en kunst aan elkaar.

een zachte uitweg is uit dit leven, maar Alexandra moest wel even slikken: „Als iemand een suïcidepoging doet, is dat voor mijn gevoel soms, niet altijd natuurlijk, ook echt een paniekactie in het moment. Dat het op dat ogenblik zo ondraaglijk is, dat je wilt dat het ophoudt. Maar hiermee is er geen weg meer terug. Het gegeven dat je daar bewust voor kiest, druiste voor mij tegen alles in. Dat wilde ik wel verder onderzoeken.“

De twee kennen elkaar van de theaterprojecten *The*

Well (2017) en *The Tree* (2020), die Broeder maakte met een aantal meiden die in behandeling waren (gewoest) bij het centrum voor jeugd- en kinderpsychiatrie Levvel (destijds De Bascule).

Anouk deed als kind al aan jeugdtheater, dus toen ze de kans kreeg om deel te nemen aan een theaterworkshop van Alexandra Broeder, greep ze die met beide handen aan. „Na vijf minuten stond de helft van de groep al hyperventilerend op de gang omdat het horrorachtige tintje in de trailers van het werk van Alexandra die we te zien kregen iets bij hen triggerde“, herinnert ze zich. „Ik had er alleen maar zin in. Eindelijk kon ik iets positiefs uit mijn ziek zijn halen.“

Het werken met Alexandra en haar team voelde meteen veilig. Anouk: „Alexandra snapt dingen heel goed. Ik was tijdens het spelen van *The Tree* in een

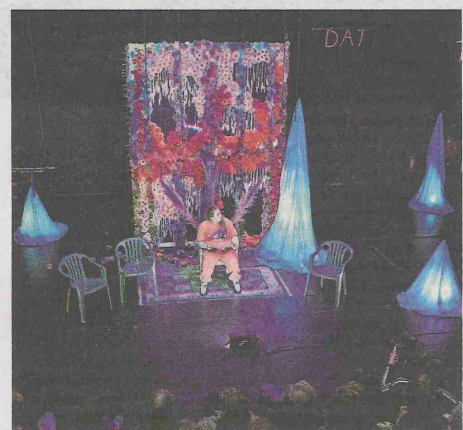
crisis geraakt, waardoor ik zelfs in een rolstoel belandde omdat ik niet meer kon lopen en ik moest ook steeds de microfoon aantikken. Van Alexandra mocht het er gewoon zijn. Dat was fijn. Het is ook geen keuze om niet meer te kunnen lopen. Of om ziek te zijn.“

'Gave'

Dat de voorstelling *The Gift* is gedoopt, komt doordat Anouk de 'gave' heeft om met haar dwanghandelingen- en gedachtes haar geliefden in leven te houden. Maar doordat ze daar de hele dag mee bezig is - „het is er altijd“ - vreet dat energie.

Euthanasie wordt bij psychisch lijden nog maar mondjesmaat toegepast. Vorig jaar werd de wens bij 115 patiënten ingewilligd. De wachttijd is inmiddels opgelopen naar ruim twee jaar, daarna volgt er nog een onderzoekstraject en de kans dat het verzoek gehonoreerd wordt, is zelfs dan dus nog erg klein.

De euthanasieaanvraag van Anouk is voor nu overigens even op pauze gezet. Zeker bij complexe problematiek als de hare is het moeilijk om binnen de GGZ een passende behandeling te vinden. Je loopt al snel vast binnen het systeem. Maar ze krijgt binnenkort een hulphond die haar leven wellicht draaglijker kan ma-

ken. Ze wil het een kans geven en hoopt daarmee een sprankje vrijheid terug te krijgen. „Ik durf door mijn dwang nu nergens alleen naartoe. Zelfs een boodschapje doen lukt me niet zonder begeleiding. Een hond kan die persoon vervangen en me troosten als het slecht met me gaat. Ik heb dan een levend wezen waar ik verantwoordelijk voor ben en waar ik voor moet zorgen.“

Anouk heeft een helder doel voor ogen met *The Gift*. „Waarom kunnen mensen niet gewoon accepteren dat ik zelf wil bepalen wat ik met mijn leven doe?“ Voor

Scène uit 'The Gift'.

Alexandra is het breder dan dat. „Ik ben minder met die euthanasie bezig. Voor mij gaat het juist ook over de verbinding met het leven. Waarom hangen we zo aan het leven? Hoe gaan we om met lijden en waarom zijn we zo bang voor de dood?“

Jonge Harten vindt plaats van 18 t/m 26 nov. in Groningen. *'The Gift'* van Tijd van de Wolf is daar 24 en 25 nov. te zien. Info: jongehartent.nl

Wie in psychische nood verkeert, kan bellen met de Zelfmoordlijn: 0800-0113

'EINDELIJK KON IK IETS POSITIEFS UIT MIJN ZIEK ZIJN HALEN'